

Aan De Raad van Ministers
dtkv De Minister van Algemene Zaken
De heer I. Asjes
Fort Amsterdam
Alhier

nummer 2015/013045 Uw brief van: 1 april 2015 Ons nummer: 07052015.01 Willemstad, 7 mei 2015
er):
terwerp: Voornemen tot benoeming commissaris Reda
Sosial
age(n):

1 Grondslag

De openbare rechtspersoon Curaçao is met inachtneming van artikel 4 van de Landsverordening corporate governance (P.B. 2014, no. 3 (G.T.)), een schriftelijke overeenkomst aangegaan ingaande 1 mei 2012, met een bij Landsbesluit no. 2012/13836 aangewezen deskundige organisatie zijnde Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (hierna: SBTNO). Uitgaande van het gestelde in artikel 4 derde lid van de Landsverordening corporate governance alsook de bepalingen van de overeenkomst van opdracht, behoren tot de werkzaamheden van de adviseur corporate governance onder meer het ambtshalve of op verzoek van het Land Curaçao adviseren van de aandeelhouder, de Regering, de Raad van Ministers dan wel de Ministers over de toepassing van de in het Landsbesluit Code Corporate Governance Curaçao (P.B. 2014, no. 4 (G.T.)) (hierna: de Code) en in de Landsverordening corporate governance opgenomen bepalingen.

Middels besluit van de Raad van Ministers van 1 april 2015 met zaaknummer 2015/013045, ontvangen op 7 april 2015, is het voornemen tot het benoemen van een lid van de raad van commissarissen bij Stichting Fonds voor Sociale Ontwikkeling en Economische Bedrijvigheid/Reda Sosial (hierna: Reda Sosial) aan de adviseur gemeld.

Artikel 9 lid 1 van de Landsverordening corporate governance stelt dat indien door of namens een minister wordt meebeslist of beslist over de benoeming of voordracht tot benoeming van een bestuurder of commissaris dient de verantwoordelijke minister het voornemen tot de benoeming of voordracht schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance te melden. In overeenstemming met artikel 9 lid 2 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur corporate governance te adviseren over de vraag of een dergelijk voornemen voldoet aan de statuten van de stichting of vennootschap en aan de toepasselijke regels, waaronder de procedureregels zoals bedoeld in artikel 8 van de Landsverordening corporate governance en de bepalingen uit de Code. In het advies geeft de adviseur gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

2 Ontvangen en geraadpleegde documenten

- Besluit Raad van Ministers van 1 april 2015 (zaaknummer 2015/013045);
- Brief van de raad van commissarissen van Reda Sosial van 19 maart 2015 aan de Minister van Algemene Zaken (hierna: de Minister) met onder andere een voordracht van een kandidaat voor de functie van lid van de raad van commissarissen van Reda Sosial;
- Reglement voor de Raad van Commissarissen van Reda Sosial, goedgekeurd door de raad van commissarissen van Reda Sosial op 18 maart 2015;
- Reglement voor de Audit Commissie van Reda Sosial, goedgekeurd door de raad van commissarissen van Reda Sosial op 18 maart 2015;
- Profielschets voor de omvang en samenstelling van de raad van commissarissen van Reda Sosial, goedgekeurd door de raad van commissarissen van Reda Sosial op 18 maart 2015;
- Aftredingsrooster voor de leden van de raad van commissarissen van Reda Sosial;
- Vergaderrooster 2015 van de raad van commissarissen Reda Sosial;
- CV van de voorgedragen kandidaten;
- Statuten van Reda Sosial, laatstelijk gewijzigd op 1 oktober 2014; en
- Online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van Reda Sosial van 4 mei 2015.

3 Melding aan de adviseur

Bij besluit van de Raad van Ministers van 1 april 2015 (zaaknummer 2015/013045), ontvangen op 7 april 2015, is het voornemen tot benoeming van een kandidaat tot lid van de raad van commissarissen van Reda Sosial aan de adviseur gemeld.

4 Wettelijke bepalingen betreffende het voornemen tot benoeming

Conform artikel 8 van de Landsverordening corporate governance meldt de verantwoordelijke minister het voornemen tot het vaststellen van de te hanteren profielschets en procedureregels bij een benoeming of voordracht van een bestuurder of commissaris aan de adviseur corporate governance.

Op grond van artikel 8 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur corporate governance in dit kader te adviseren over de vraag of het voornemen waarop de melding betrekking heeft, in overeenstemming is met de Code. In het advies geeft de adviseur corporate governance gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

In overeenstemming met artikel 9 lid 1 van de Landsverordening corporate governance dient de verantwoordelijke minister het voornemen tot de benoeming of voordracht tot benoeming van een bestuurder of commissaris schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance te melden, indien hij beslist of meebeslist over een dergelijke benoeming of voordracht.

Op grond van artikel 9 leden 2 en 3 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur corporate governance in dat kader te adviseren over de vraag of een voornemen tot benoeming of voordracht tot benoeming van een bestuurder of commissaris voldoet aan de statuten van de betreffende stichting of vennootschap en aan de toepasselijke regels, waaronder de procedureregels en de profielschets zoals bedoeld in artikel 8 lid 1 van de Landsverordening corporate governance en aan de Code. In dat advies geeft de adviseur gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

Conform artikel 9 lid 4 van de Landsverordening corporate governance is er in ieder geval sprake van een zwaarwegend bezwaar als het voornemen van de verantwoordelijke minister met betrekking tot de benoeming of voordracht tot benoeming van een bestuurder of commissaris, niet voldoet aan de profielschets en de procedureregels zoals bedoeld in artikel 8 lid 1 van de Landsverordening corporate governance.

Conform artikel 4.2 van de Code dient bij landsbesluit een entiteit te worden opgericht, welke belast is met de advisering van de overheid inzake de selectie en benoeming van commissarissen en bestuurders van overheidsentiteiten. Deze entiteit heeft in ieder geval kort gezegd de volgende taken:

- het geven van adviezen inzake de te hanteren selectiecriteria en benoemingsprocedures voor commissarissen en bestuurders;
- de periodieke beoordeling van de omvang en samenstelling van de raad van commissarissen en het bestuur van de vennootschap alsook het doen van een voorstel voor een profielschets van de raad van commissarissen;
- de periodieke beoordeling van het functioneren van individuele commissarissen en bestuurders van de vennootschap alsook de rapportage hierover aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

Uit het voorgaande volgt dat niet alleen voor de benoeming van bestuurders procedureregels en criteria moeten worden opgesteld maar ook voor de benoeming van de leden van de raad van commissarissen.

5 Toetsing procedureregels en profielschets commissarissen

In overeenstemming met artikel 9 van de statuten van Reda Sosial bestaat de raad van commissarissen uit een oneven aantal van zeven (7) natuurlijke personen. De leden van de raad van commissarissen worden benoemd door de Minister met inachtneming van een vooraf door de Minister voor ieder lid vastgestelde profielschets.

Artikel 2.3 van de Code stelt met betrekking tot de deskundigheid en samenstelling van de raad van commissarissen dat het zodanig dient te zijn dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Die samenstelling dient te berusten op een bewuste keuze voor kwaliteit ter uitoefening van de toezichthoudende, goedkeurende en adviserende taken van de raad van commissarissen.

De raad van commissarissen stelt een profielschets op voor de leden van de raad van commissarissen van de overheidsentiteit. Ter zake van de gewenste grootte en samenstelling wordt rekening gehouden met de aard en de omvang van de overheidsentiteit en haar onderneming alsook de in dit kader gewenste deskundigheid en achtergrond van de commissarissen. De profielschets dient onder andere een weerslag te zijn van de aard van de activiteiten, de internationalisatiegraad, de omvang en de specifieke risico's op middellange en lange termijn van de onderneming. Daarbij moet concreet rekening worden gehouden met de aard en omvang van de bedrijfsactiviteiten alsook de specifieke risico's van de desbetreffende overheidsentiteit.

Conform het voorgaande dient het volgende te worden opgesteld en vastgesteld:

- ~ Een profiel voor iedere afzonderlijke commissaris dan wel een groep van commissarissen, de samenstelling van de raad van commissarissen alsmede de grote (omvang) van de raad van commissarissen oftewel het aantal commissarissen; en
- ~ De profielschets en samenstelling dienen zo concreet mogelijk te worden opgesteld opdat de voorgedragen kandidaten hieraan kunnen worden getoetst.

Bij besluit d.d. 22 september 2010 no. 2010/55035 is reeds een algemene profielschets vastgesteld voor de leden van de raad van commissarissen (bestuur) van de overheidsentiteiten. De voormalige adviseur corporate governance Stichting overheidsaccountantsbureau heeft bij schrijven d.d. 27 oktober 2010 met kenmerk 10/0924C/JC onder andere geadviseerd om alsnog een specifieke profielschets voor de raad van commissarissen (bestuur) per overheidsentiteit vast te stellen, waarin concreet rekening wordt gehouden met de aard en omvang van de bedrijfsactiviteiten alsook de specifieke risico's van de betreffende overheidsentiteit. Daarvoor dient onder meer te worden gekeken naar de doelomschrijving zoals opgenomen in de statuten van de betreffende overheidsentiteit samen met de wijze waarop de betreffende overheidsentiteit haar doel moet trachten te realiseren. Ook zou kunnen worden gekeken naar de specifieke uitdagingen zowel op korte als op lange termijn waarmee de betreffende overheidsentiteit te kampen heeft (zal kunnen) hebben.

In de omslag is een door de raad van commissarissen van Reda Sosial opgestelde Profielschets voor de omvang en samenstelling van de raad van commissarissen van Reda Sosial van 18 maart 2015 (hierna: de Profielschets) aangetroffen.

In de Profielschets is het volgende gesteld:

§ 5) De raad van commissarissen kan sedert 01 oktober 2014 uit zeven (7) leden bestaan.

Ieder lid van de raad van commissarissen ("RvC") dient, voor een behoorlijke vervulling van zijn/haar taak, in voldoende mate te beschikken over een zekere kennis, deskundigheid en ervaring op een of meer bepaalde gebieden.

Het streven is om leden te benoemen die ieder op zich op een of meerdere van de navolgende gebieden beschikt over de nodige, kennis, deskundigheid en/of ervaring.

- Bestuurlijke ervaring en bekendheid met organisatieprocessen, bij voorkeur in het bedrijfsleven/Overheidssector, NGO's en op het sociaal gebied.
- Financieel-economische kennis en ervaring.
- Kennis en ervaring op het gebied van bedrijfseconomie, juridische en fiscale zaken, informatietechnologie, personeelsbeleid, marketing, sociaal-maatschappelijke verhoudingen en Investor Relations (het onderhouden van relaties en het communiceren met potentiële en bestaande donateurs).
- Nationale en internationale concernervaring (non profit organizations).
- Vanuit de bestuurlijke sfeer verworven ervaring op het gebied van relaties tussen bedrijfsleven en verschillende overheden.
- Kennis en ervaring op het gebied van de bouwnijverheid en aanverwante industrieën in brede zin, teneinde een inbreng te kunnen leveren met betrekking tot vraagstukken verband houdende met de ontwikkeling van de markten waarin Reda Sosial actief is.
- Ervaring met arbeidsvraagstukken en overleg met sociale partners en werknemersorganisaties.
- Breed algemeen inzicht in het ondernemerschap, onder meer voor wat betreft de samenhang tussen economische, sociale en financiële ontwikkelingen, teneinde bij te kunnen dragen aan de verruiming van het gezichtsveld van het management en om activiteiten te stimuleren die van belang zijn voor de continuïteit en "rentabiliteit" van de "Stichting".

Bij een voordracht tot benoeming of herbenoeming van een commissaris wordt deze voordracht door de RvC c.q. de Minister President getoetst aan de algemene en specifieke kwaliteiten zoals hiervoor opgesomd, rekening houdend met de omvang van de RvC en in de context van de omvang en samenstelling van de RvC op dat moment.

Deze profielschets wordt iedere twee jaar getoetst en voor zover nodig geactualiseerd. (6)+

De Profielschets voldoet niet aan de vereisten die aan een specifieke profielschets gesteld mogen worden. Er ontbreekt onder meer een profiel voor iedere afzonderlijke commissaris dan wel een groep van commissarissen. Ook is verzuimd de gewenste samenstelling van de raad van commissarissen aan te geven. De normen zijn niet concreet genoeg aangegeven. Mogelijke normen zijn bijvoorbeeld het vermelden dat een commissaris een minimale HBO opleiding moet hebben. Ook dat er bijvoorbeeld in elke samenstelling van de raad van commissarissen een jurist, een financieel deskundige, een bedrijfseconoom, een persoon met kennis en ervaring op het gebied waarop de stichting werkzaam is en een persoon met kennis

en ervaring op het gebied van bouwnijverheid moeten zijn. Ten gevolge van het voorgaande, is de Profielschets niet voldoende concreet om een voorgedragen kandidaat daaraan te kunnen toetsen.

Overigens biedt de Profielschets onvoldoende aanknopingspunten om het ambtshalve aan te kunnen vullen met onderdelen van de Algemene Profielschets. Geadviseerd wordt dan ook om de raad van commissarissen van Reda Sosial de Profielschets te laten aanpassen met inachtneming van het bovenstaande en om de aangepaste versie van de profielschets zo spoedig mogelijk opnieuw te melden aan de adviseur alvorens het door de Minister wordt vastgesteld.

Aangezien de voorgedragen kandidaat niet aan de Profielschets getoetst kan worden, ziet de adviseur zich dan ook genoodzaakt om als toetsingscriteria de Algemene Profielschets te gebruiken. Wel dienen de eerstvolgende kandidaten conform een specifieke profielschets, die wel voldoet aan de daaraan te stellen eisen- voor de functie van lid van de raad van commissarissen van Reda Sosial aan de adviseur te worden gemeld.

6 Toetsing voornemen tot benoeming commissaris

Zoals reeds gesteld, worden de leden van de raad van commissarissen in overeenstemming met artikel 9 van de statuten van Reda Sosial door de Minister benoemd met inachtneming van een vooraf door de Minister voor ieder lid vastgestelde profielschets.

Conform artikel 9 van de Landsverordening corporate governance meldt de verantwoordelijke minister het voornemen tot de benoeming of voordracht van een bestuurder of commissaris schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance. De memorie van toelichting bij artikelen 8 en 9 van de Landsverordening corporate governance stelt dat met die bepalingen wordt beoogd te voorkomen dat ongekwalificeerde personen zullen worden voorgedragen of benoemd als leden van het bestuur en de raad van commissarissen. Over de voorgenomen voordracht of benoeming zal conform die memorie van toelichting door de adviseur corporate governance in deze marginaal worden geadviseerd. Met andere woorden indien een ongeschikte dan wel ongekwalificeerde kandidaat dan wel een kandidaat die in zekere mate niet voldoet aan het functieprofiel wordt voorgedragen zal de adviseur oordelen dat hiertegen zwaarwegende bezwaren zijn.

Benadrukt wordt dat het feit dat de adviseur marginaal toetst niet betekent dat de motivering dan wel onderbouwing van de voordracht marginaal mag zijn. De motivering en onderbouwing van een voordracht dient afdoende te zijn opdat er getoetst kan worden.

De voorgedragen kandidaat is door de raad van commissarissen voorgedragen. Die voordracht is gebaseerd op de ruime expertise op sociaal gebied van betrokkene. Een nadere motivering ontbreekt.

Uit het CV van de betreffende kandidaat volgt het volgende:

- Uit het CV van mevrouw Marilyn A. Passial-Elodia kan worden afgeleid dat zij onder meer een H.B.O. Pedagogiek MO-A heeft. Ook heeft zij verschillende cursussen en trainingen gevolgd waaronder Leadership in Action, Parliamentary Procedures en Project Planning. Ook heeft zij in verschillende functies werkervaring opgedaan, zoals in die van project- en afdelingsmanager. Op dit moment is zij docent bij een tweetal onderwijsinstellingen. Ook heeft zij bestuurservaring.

Mevrouw Passial-Elodia is voor de functie van lid van de raad van commissarissen van Reda Sosial voorgedragen. Uit de beoordeling van de Curriculum Vitae van betrokkene kan alhoewel haar benoeming niet genoegzaam is gemotiveerd, redelijkerwijs worden aangenomen dat deze kandidaat gelet op haar opleiding en werkervaring alsmede het feit dat zij bestuurservaring heeft, dat zij in voldoende mate voldoet aan de Algemene Profielschets. De adviseur heeft dan ook op grond van het voorgaande geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van mevrouw Marilyn A. Passial-Elodia als lid van de raad van commissarissen van Reda Sosial.

7 Code Corporate Governance

De adviseur vraagt hierbij wederom uw aandacht voor het feit dat conform de bepalingen van de Code er geen sprake dient te zijn van belangenverstremgeling bij commissarissen (bestuursleden) van een overheidsentiteit, verwezen wordt naar artikel 2.1.2 van de Code. Tevens dient iedere commissaris (bestuurslid) onafhankelijk te zijn conform het gestelde in artikel 2.9 van de Code.

Het behoort in beginsel niet tot de taak van de adviseur om het voorgaande te toetsen. Voorts brengt de adviseur onder uw aandacht dat het evenmin tot de taak van de adviseur behoort om een integriteittoets en/of antecedentenonderzoek te verrichten.

De kandidaten dienen voor het aanvaarden van hun benoemingen zelf aan te geven of er sprake is van belangenverstremgeling dan wel of zij voldoen aan de onafhankelijkheidscriteria zoals gesteld in voornoemde bepalingen. De Regering, de Raad van Ministers, de aandeelhouder dan wel de algemene vergadering van aandeelhouders kan de kandidaten hiertoe een verklaring laten afleggen. Het is vervolgens aan de Regering, de Raad van Ministers dan wel de algemene vergadering van aandeelhouders zelf om haar eigen beoordeling op deze aspecten te maken alvorens tot de benoeming over te gaan van een kandidaat. In deze omslagen heeft de adviseur een dergelijke verklaring van de kandidaat - zoals voorheen gebruikelijk was - niet aangetroffen. In het kader van de volledigheid ligt het op de weg van Raad van Ministers dan wel de Minister om bij een melding zoals in casu eveneens die verklaring aan de adviseur te doen toekomen.

8 Overige opmerkingen

De adviseur wenst met betrekking tot het Reglement voor de Raad van Commissarissen van Reda Sosial (hierna: het Reglement) en de Aftredingsrooster voor de leden van de Raad van Commissarissen van Reda Sosial (hierna: de Aftredingsrooster) de volgende opmerkingen onder uw aandacht te brengen.

Het Reglement

Correct stelt artikel 1 van het Reglement dat indien en voor zo ver een bepaling van het Reglement in strijd is met de statuten, zullen die van de statuten prevaleren. Ook volgt uit artikel 1 van het Reglement dat indien er een bepaling in het Reglement is opgenomen dat in strijd is met de Code dat die van het Reglement komen te vervallen. Ondanks het voorgaande wenst de adviseur de volgende opmerkingen te doen.

Artikel 9 van het Reglement stelt samengevat dat de raad van commissarissen ten minste zes maal per jaar vergadert en telkenmale wanneer de voorzitter van de raad van commissarissen dan wel twee of meer leden, dan wel het bestuur/de directie dat nodig acht. Het voorgaande is niet in overeenstemming met artikel 11 van de statuten van Reda Sosial. Conform artikel 11 van de statuten is voor het vergaderen van de raad van commissarissen ook voldoende als één lid van de raad van commissarissen zulks met opgaaf van redenen aan de voorzitter verzoekt. Geadviseerd wordt om het voorgaande in lijn te brengen met de statuten van Reda Sosial.

In overeenstemming met artikel 14 van het Reglement is het een lid van de raad van commissarissen niet toegestaan om, naast zijn/haar positie in de raad van commissarissen van Reda Sosial, meer dan vijf andere functies als commissaris te bekleden. Het voorzitterschap van een raad van commissarissen telt daarbij dubbel. Het voorgaande is niet in overeenstemming met artikel 2.13 van de Code. In overeenstemming met artikel 2.13 van de Code mag het aantal commissariaten van een commissaris maximaal vijf zijn, waarbij het voorzitterschap van een raad van commissarissen dubbel telt. Geadviseerd wordt om het voorgaande in lijn te brengen met de Code.

Wellicht ten overvloede wordt geadviseerd om ondanks het hebben van het Reglement bij de toepassing van de daarin opgenomen werkwijze, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de raad van commissarissen telkens bij het toepassen daarvan uit het oogpunt van volledigheid de statuten, de Code en Boek 2 BW te raadplegen.

De Aftredingsrooster

Volgens de Aftredingsrooster treden vijf commissarissen in het jaar 2017 af, te weten op 2 februari 2017, 2 maart 2017, 2 april 2017 en 2 mei 2017 (2 commissarissen). In overeenstemming met artikel 2.10 van de Code dient een rooster van aftreden zodanig te worden vastgesteld ter voorkoming dat veel commissarissen tegelijk aftreden. Het voorgaande stoelt onder meer ter waarborging van de continuïteit en een optimale overdracht van informatie binnen de raad van commissarissen van de betreffende entiteit. De data van aftreden in de aftredingsrooster voor het jaar 2017 volgen elkaar te dicht op. Geadviseerd wordt om meer ruimte te creëren tussen de aftredingsdata van de commissarissen, waarbij een tussenperiode van 3 tot 6 maanden wordt gehanteerd.

9 Conclusie en Advies

- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt hierbij wederom geadviseerd om uitvoering te geven aan het gestelde onder de bepalingen 4.2 van de Code.
- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt wederom geadviseerd om bij de voordrachten van kandidaten de bepalingen in de Landsverordening corporate governance na te leven, zodanig dat de voordrachten genoegzaam worden gemotiveerd.

Bij die motivering dient expliciet te worden aangegeven ter invulling van welk profiel de kandidaten worden voorgedragen.

- De adviseur heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van de voorgedragen kandidaat Marilyn A. Passial-Elodia als lid van de raad van commissarissen van Reda Sosial.
- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt geadviseerd te bewerkstelligen dat de Profielschets met inachtneming van het gestelde in dit advies wordt aangepast opdat het zo spoedig mogelijk opnieuw aan de adviseur kan worden gemeld alvorens het door de Minister wordt vastgesteld, zodat de eerstvolgende kandidaten daaraan kunnen worden getoetst.

- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt geadviseerd de opmerkingen van de adviseur met betrekking tot het Reglement van de raad van commissarissen van Reda Sosial en de Aftredingsrooster voor leden van de raad van commissarissen van Reda Sosial aan de raad van commissarissen van Reda Sosial te doen toekomen.
- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt geadviseerd te bewerkstelligen dat alle overheidsvennootschappen en overheidsstichtingen eveneens als Reda Sosial een profielschets voor de leden van de raad van commissarissen, een reglement voor de raad van commissarissen, een vergaderrooster 2015, een rooster van aftreden, en voor zo ver van toepassing een reglement voor de auditcommissie opstellen.

SBTNO

De adviseur corporate governance

SBTNO website

